

10. Кац Н.Я. Sphagnaseae Харьковской губернии. // Журн. Русского бот. общ-ва. — М-Л, 1924. — т. 9., вип. 1. — С. 24–28.
11. Лавренко Е.М. Сфагновые торфяники Харьковской губернии. // Вестник торфяного дела. — 1922. — №1–2. — С. 23–29.
12. Лавренко Е.М. Материалы к изучению сфагновых болот Харьковской губернии. — Харьков, 1927. — 18 с.
13. Фомин А.В. Торфяные мхи Харьковской губернии. // Вісник Київськ. бот. саду. — К., 1924. — вип. 1. — С. 28–32.

ВИКОРИСТАННЯ ВИТКИХ ТРОЯНД В ЗЕЛЕНОМУ БУДІВНИЦТВІ

Гомля Л.М., Вовк В.І.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Проблеми благоустрою та озеленення міст на сьогодні в нашій країні має все більшу актуальність в зв'язку із збільшенням житлового будівництва. Серед великого різноманіття квіткових рослин важлива роль в озелененні належить витким трояндам, адже швидкість росту, багатогранність форм та кольорів квітів — це їх перевага, що дозволяє створювати будь-які садово-паркові композиції.

Використання витких троянд дуже різноманітне. Завдяки великій довжині пагонів троянди облітають паркани, облагороджують непривабливий вигляд стін господарських будівель. Ними можна прикрасити вхід до двору у вигляді гірлянди, прикрасити криницю, відкоси, альтанки, навіси, вази, драбини, опори та інші малі архітектурні форми. З витких троянд можна утворити форми у вигляді: „сонця“, „бесідки“, „водоспаду“, „корзини“, „вази“, „фонтану“, піраміди, колон, шпалер [6].

Але необхідно пам'ятати, що, враховуючи біологічні, морфологічні та господарські властивості сортів, для вертикального озеленення в тій чи іншій композиції не всі вони в однаковій мірі можуть бути використані.

Композиції з витких троянд повинні буди заснованими на чіткому дотриманні гармонічного і біологічного єднання в підборі рослин. В першу чергу необхідно досягти єднання композиції озеленення та архітектури того або іншого будинку чи споруди. Виткі троянди потрібно використовувати так, щоб підкреслити індивідуальний характер споруди, виділити окремі частини будинку або споруд, зробити їх більш помітними або, навпаки, скрити, задекорувати, якщо вони негарні.

Отож, світлу стіну добре оживляють червоні виткі троянди (Червоний маяк, Ексцельза, Фламментац).

Треба також пам'ятати, що для висаджування троянд біля будинку краще підбирати духмяні сорти. Хоча для створення яскравих композицій з тривалим квітуванням аромат не обов'язковий. Головне для цих троянд — яскраве забарвлення, багатоквіткові суцвіття, ясне й тривале квітування [2].

Можна заплести велетенську косу з пагонів троянд з квітками різного кольору і покласти її на зелений газон, або можна створити живі кола, трикутники, чотирикутники. Якщо серед газону висаджений кущ троянди Леді Гей (вона дає за сезон багато молодих довгих тонких і гнучких пагонів), пагони можна прищипити на газоні у вигляді проме-

нів, які виходять з одного центра, формуючи „сонце”.

Для навісів, арок, трельяжів, „бесідок” використовуються такі сорти, як Нью Доун, Червоний маяк, Американ Піллар, Дороті Перкінс.

Щоб одержати плакучу форму („водоспаду”, „фонтану”) штаблів застосовується більшість сортів групи Віхураяна й багатоквіткової. Троянди цих груп, щеплені на високі штабми (2–2,7 м), дають гарні пониклі кущі, у період цвітіння їхні пагони досягають поверхні ґрунту. З цією метою широко застосовують сорти Червоний маяк, Американ Піллар, Дороті Перкінс, Ексцельза.

Для відкосів, покриття використовують найбільш стійкі троянди — Дороті Перкінс, Ексцельза та інші.

Виткі троянди дуже ефектні при використанні їхнього створення пірамід. Для культивування троянд пірамідою встановлюється дротовий трельяж висотою 2,0–2,5 м і шириною 70–150 м (висота трельяжа залежить від висоти куща сорту, що використовується) [2]. З метою створення трояндових пірамід в основному використовують такі сорти: Дороті Перкінс, Ексцельза, Нью Доун, Фламментанц та інші, що дають річні пагони не менше 2,5 м вздовж.

Для створення постійно квітучого живого паркану висотою 2,5–3 м, крізь який ярусами пропускають тонкі кілочки (по три кілочки на кожному ярусі, відстань між ярусами 20 см). Для створення колони з успіхом можуть бути використані сильнорослі сорти груп Віхураяна й мультифлора, клаймінги.

Для створення постійно квітучого живого паркану висотою 2–2,5 м необхідно саджати сорти витких троянд, квітучих влітку один раз (на відстані 1,2 м одна від одної): Червоний маяк, Леді Гей, Дороті Перкінс, Польс Скарлет Клаймбер [1,2].

Виткі троянди використовують у вертикальному озелененні як поодинокі рослини, так і в групі з іншими рослинами: вони добре почувують себе в компанії клематисів різноманітних кольорів (від фіолетового до жовтого) і жимолості. В композиційному єднанні можуть бути: жимолость вічнозелена і троянда витка „Червоний маяк”; троянда витка „Дороті Перкінс” і „Ексцельза”, троянда витка Нью Доун і Польс Скарлет Клаймбер, клематис Жакмана Графіня Бошар і троянда витка Червоний маяк та інші [4].

Рослини, котрі вибираються в композицію, повинні підходити по формі, структурі та цвітінню. Наприклад: троянда витка Глорія Дей та дзвоник середній; Гліцинія флорибунда, троянда витка Червоний маяк і пліщ звичайний [3].

Постійно квітучі композиції підбираються із видів, цвітіння яких йде один за іншим: при виборі витких троянд необхідно знати час цвітіння того чи іншого сорту — для кращого ефекту протягом довгого періоду. Але для цього необхідно враховувати і в яких природнокліматичних умовах та в якому середовищі будуть використані біологічні та декоративні якості витких троянд.

Звичайно виткі троянди найкраще висаджувати в південних районах. Але не всі сорти троянд однаковою мірою можуть використовуватися в умовах промислового забруднення міст, де крім декоративного значення, троянди виконують ще й санітарно-гігієнічну функцію.

Отож, підбір сортів в умовах екологічно-забруднених міст стає дуже актуальними. Тому рекомендованими для озеленення сучасного міста являються наступні сорти: Американ Піллар, Глорія Дей, Дороті

Перкінс, Ексцельза, Фламментанц, Польс Скарлет Клаймбер, Нью Доун, Леді Гей, Кримсон Ремблер [4,5].

Література

1. Клименко В.Н. Розы. — Симферополь: „Крым“, 1966. — 136 с.
2. Клименко З.К., Рубцова Е.Л. Розы (интродуцированные и культивируемые на Украине): Каталог-справочник. — К.: Наук. думка, 1986. — 213 с.
3. Клумбы и живые изгороди / авт.сост. О.Б. Бондарева. — М.: АСТ; Донецк: Сталкер. — 156 с. — (Приусадебное хозяйство).
4. Ткачук А.А. Дарите розы! — К.: „Реклама“, 1977. — 202 с.
5. Ткачук О. Рожденная из белоснежной пены // Огородник. — 2001. — №7. — С. 30-32.
6. Хоменко Г.П. Виткі троянди // Квіти України. — 2003. — №7-8. — С. 38-40.

ЛІСОВА РОСЛИННІСТЬ ОКОЛИЦЬ СЕЛА РАДАЛІВКА ГЛОБІНСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Гомля Л.М., Гмиря О.М.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Протягом 2004–2006 років ми досліджували сучасний стан лісової рослинності в околицях с. Радалівка Глобинського району Полтавської області.

В результаті дослідження в регіоні відмічено зростання 101 вид суцільних рослин. Спектр провідних родин утворюють *Poaceae* (9 родів, 12 видів), *Asteraceae* (6 родів, 8 видів), *Cyperaceae* (1 рід, 8 видів), *Fabaceae* (5 родів, 7 видів), *Scrophulariaceae* (4 роди, 5 видів), *Liliaceae* (4 роди, 5 видів) та *Polygonaceae* (3 роди, 3 види). Найбільший рід — *Carex* (8 видів).

У флорі околиць с. Радалівка: за тривалістю життєвого циклу та загальним габітусом переважають трав'янисті полікарпіки 78 (77,2%), трав'янистих монокарпиків однорічників 7 (6,9%), трав'янистих монокарпиків малорічників 5 (4,95%), напівкущів 1 (0,99%), кущів 3 (2,97%), і дерев 7 (6,93%) видів; за типом підземних пагонів переважають довгокорневищні 29 (28,7%), далі короткокорневищні 26 (25,7%), без корневищні 21 (20,8%), каудексові 20 (19,8%), бульбові 4 (3,9%), і цибулинні 1 (0,99%) видів; за типом наземних пагонів найбільше напіврезеткових 47 (46,5%), безрезеткових 45 (44,6%) і резеткових 9 (8,9%) видів.

Згідно класифікації життєвих форм за Раункієром в регіоні дослідження найбільше гемікриптофіти 65 (64,4%), далі геофіт 15 (14,9%), фанерофіт 10 (9,9%), терофіт 9 (8,9%), і по 1 (0,99%) хамефіт та гідрофіт.

Еколого-ценотичною структурою флора регіону є типовою для лісостепових флор із виявленими аридно-термофільними рисами. Розподіл видів за еколого-ценотичними групами свідчить про найбільшу флористичну різноманітність лісової 43,6% (44), лучної 27,7% (28), синантропної 11,8% (12), степової 9,9% (10) та болотної 5,9% (6) еколого-ценотичних груп.